

sanatçılar birliği bülteni

sanatçılar birliği derneğinin aylık yayın organı

SAYI : 1 / NİSAN 1978

**1 MAYIS
İÇİN
İLERİ**

İÇİNDEKİLER

MERHABA

S. Günay Akarsu.....	1
"BAHATTİN ALİ'Yİ ANARKEN" Hüseyin Altunya.....	2
"BAHATTİN ALİ ANILDI"	3
SANATÇI MI SİYASAL İKTİDARA KARŞI Eray Canberk.....	4
"AR TİMUÇİN ve "KİM HİKMET'İN SİİRİ"	5
İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ ve DEMOKRATİK KİTLE BİRLİKLERİ İbrahim Karakaş.....	6
1 MAYIS 1978 İÇİN İLERİ Can Sayiner.....	7
TYS'YE İLİŞKİN DEMİRTAŞ CEYHUN İLE SÖYLEŞİ Hüseyin Altunya.....	8
KÖY ENSTİTÜLERİ İÇİN NELER SÖYLENDİ	10
ANTI-EMPERYALİST; ANTI-FAŞİST, ANTI-SOVENİST EYLEM BİRLİĞİ Ahmet Nergis.....	12
TAN ORAL'IN KARİKATÜR SERGİSİ.....	13
SANATÇILAR BİRLİĞİ'NDEN HABERLER.....	14
Filistin'den kısa bir Hikaye : T A Y Yehya Yekhlaf.....	16
SANAT HABERLERİ	20
BİR BUKET GÜL (şiir) Agustino Neto.....	22

SANATÇILAR BİRLİĞİ BÜLTENİ
Sayı : 1 Nisan 1978
Sahibi: Sanatçılar Birliği
adına S. GÜNAY AKARSU
S. MİĞİR: CAN SAYINER
Adres: İlk Belediye cad .
No: 7/1 Tunal / İST
Yazışma: PK 20 FINDIKLI/İST

MERHABA

Sanatçı dostlar,
Türkiye'nin gene hareketli ve gerilimli günlerini yaşıyoruz. Bir vanda baskı ve terörü arttırmaya çabalayan faşizm öte yanda faşizmi geriletme savaşına veren anti-faşist ve demokratik güçler var. Bu çatışma elbette ki gerilimli bir ortam yaratıyor. Bu ortamı besleyip geliştiren ekonomik sorunlara değinmek bile gereksiz...

İşte böyle bir günde, her şeyden önce yurdunu seven bireyler olarak, sonra da bu sorumluluğu arttıran başka bir sorumluluğu, sanatçı olma sorumluluğunu yüklenmiş bireyler olarak her ediminizi daha dikkatli, daha bilinçli gerçekleştirmek zorundayız. Örgütlenmenin önemi böyle günlerde bütün keskinliğiyle ortaya çıkıyor; öyleyse mutlaka ve mutlaka örgütlenmek zorundayız. Gerçekten de son zamanlarda bu yolda çabalar hiç eksik değil. Çeşitli sanat dallarının elemanlarına gerek kendi özlük haklarını daha güçlü savunmak, gerekse genel savaşında daha etkin olmak için sanat ve meslek örgütleri çevresinde birleşmeye çalışıyor.

Bu yolda bütün sanatçıları birleştiren bir örgüt olan derneğimizin üzerine düşeni yerine getirme çabası içindedir. Son genel kurulda ise basına getirilen yönetim kurulu, bu işi aidiye deşin alıslıdırı gibi kendi kendine iyi-kötü götürmek yerine üyelerivle sıkıbağlar kurup geliştirmenin doğru ve etkin olacağı görüşünden hiç ayrılmamıştır. İşte bu görüşle daha sıkı ilişki içinde olmamızı sağlamak amacıyla oldukça geniş kapsamlı ve doyurucu bir haber bülteni çıkarmayı yararlı gördük. İlk sayısına elinizde tuttuğunuz bülten sizlerin eleştirilerivle daha doğruya, daha güzelce yönelecek ve daha öncelisi sizlerin katkılarıyla her sayısında bir atılım gerçekleştirecektir. Bu çabada bizleri

DEVAMI sayfa:19'da

SABAHATTİN ALİ'Yİ ANARKEN

Museyin ALTUNYA

2 Nisan 1978... Milli yazar Sabahattin Ali katledileli 31 yıl olmuş

Milli Emniyet ajanlarından, eski tüfek hırsızı Ali Ertekin ve beraber Hasan Tural'ın provokasyonuna gelerek, sınırı geçişini sandığı sırada yakalanan, sorusu yapılırken konuşmadığı için işkemiyle ve kurşunla öldürülen, sonra da tekrar Bulgaristan sınırına bırakılan Sabahattin Ali; acaba neden katledilmişti?..

S. Ali ki, 5 Şykü (Deşirmen, Kadın, Ses, Yeni Dünya, Sirçe Şek; toplam 64 Şykü); 3 roman (Kuyucaklı Yusuf, İçimizdeki Seytan, Körk Mantolu Madonna); 2 şiir (Dağlar ve Püçgar, Kurbağanın Serenadı; bazı yayınevleri ikisini bir arada da bastılar); 1 piyese (Esirler) kitaplarının yazarı; sentayabildiğimiz ve dergilerde kalmayarak kitaplaşmış 7 kitabın da (Tarihte Serip Vakalar, Antigone, Minna Von Barnhelm, 19. Romantik Fikaye, Fantomara, Gypsy ve Yüzüğü, Yüzbaşının Kızı) çevirmenidir; neden katledilmişti?..

Yine o S. Ali ki, Şykü ve romanları 30'ayakın ayrı gazete ve dergide yayımlanan, bir o kadar gazete ve dergide siyasal yazılar yazan, kendisi bizzat birçok gazetenin (Marko Paşa, Malûm Paşa, Merhum Paşa, Ali Baba...) yayımlanmasına katılan; 1930'lardan sonra, Türk Şykü Meclisinin iki kolundan birisinin temsilcisi kabul edilen (dişeri Sait Faik) bir yazardır; Şyleyse neden katledildi?

Şykülerinde-keha bir sınıflamayla- aşkı ve sevgiyi (14 Şykü), köy ve köylüleri (16 Şykü), şehri ve şehirliyi (11 Şykü), işçileri (7 Şykü), doktorlar ve hastaneleri (5 Şykü), mahpuslar ve hapishaneleri (7 Şykü), aydınları (8 Şykü); kısacası hayatın her alanındaki insanları ve

olayları konu edinen S. Ali; neden katledildi?..

Yoksa, katletme ismini üstlenen Milli Emniyet ajanı Ali Ertekin'in dediği gibi, "Milli düşüncelerle (!) mi katledildi S. Ali..

"Neden katledildi, neden neden?..

Bu "neden?" sorularını, "yukarıda sayılanlardan deha önemli neden olurmu?" diye yanıtlamak olasıdır. Ancak, biz sözü Sabahattin Ali'ye bırakmak istiyoruz.

Bence, edebiyat ve sanata ilişkin görüşleri:

"Edebiyat, ... Sanat... bir nevi propaganda'dır."

"Bence hayattaki her şey gibi, edebiyat da bir hizmet ve bir mücadeledir. Daha doğruya, daha iyiye, daha güzelle götüren bir mücadele... ve hiç bir zaman yüksek ruhlu hay edebiyatın gönül eğlencesi değil!"

"Ben hiç bir zaman ... sanatın maksatsız olduğuna kani olmadım. Sanatın bir tek ve serib maksadı vardır: İnsanları daha iyiye, daha doğruya, daha güzelle yükseltmek, insanlarda bu yükselme arzusunun uyandırarak."

"İyi şiir mahakkak ki, insanın bir şey ilave eder. Bu şey bazen 'tez' olur; bazen bizim manen daha gelişmeyi temin eden bir heyecan olur."

İkinci olarak, bir Şyküsünün ilk ve son paragrafları:

"Niçin hep acı şeyler yazayın? Dostlar, yufka yürekli dostlar bun - dan hoşlanmıyorlar. "Epey kötü, sakat şeyleri mi göreceksin?" diyorlar.

"Epey ... aclardan, çıplaklardan, dertlilerden mi bahsedeceksin. Geceleri gazete satıp izmarit toplayan şerhri çocuklardan; bir karış toprak, bir bakrac su için birbirlerini öldürenlerden; cezaevlerinde ruhları kemrile kemrile eriyip eidenlerden ;

Sabahattin Ali anıldı.

Hikayecilerimizden Sabahattin Ali ölümünün 31. yılında derneğimiz ve TYS'nin düzenlediği iki ayrı gecede anıldı.

2 Nisan günü TYS'nin düzenlediği Tören Harbiye Şehir Tiyatrosunda yapıldı.

9 Nisan günü Derneğimizin Büyükdere Tiyatro Salonunda düzenlediği anma töreninde Derneğimiz Genel Sekreteri Hüseyin Altunya Sabahattin Ali'nin katledilişi ve Sanatı Üzerine bir konuşma yaptı daha sonra Merhaba gösteri Topluluğunun gösterileri, Gençlik ve Kültür Merkezinin Folklor ve Türk Halk Kültürü koresunun gösterileri izlendi. Halk ozanlarından Asik Yoksul ve Asik Şükrü'nün gösterileri ve Bilgesu Frenus'un Sabahattin Ali'nin hikayelerinden derlediği bir oyun Sedef Bediz tarafından sergilendi.

Sabahattin Ali gecesi çevre hakları ve yakından izlendi. Böyle bir gösteriden amacımız işçi ve emekçilerin Sabahattin Ali'yi yakından tanıması, onların mücadelesi yolunda hayatını kaybeden yazarımız yine onlarla beraber anılmasıydı.

Öyelerimiz katkı ve önerileriyle bizlere bu tür geceleri düzenlemek yolunda yardımcı olacaktır.

doktor bulamıyanlardan; hakkını alamıyanlardan başka yazacak şeyler, iyi güzel şeyler kalmadı mı? Niçin, yazılarındaki bütün insanların benzi soluk, yüreği kederli? Bu memleket te yüzü gülen, bahtiyar insan yok mu?"

"Hele cümle alem ("Bahtiyar köpek" in-K.A.) onda bir i kadar rahat kavussun, bakın ben bir daha acı şeylerden söz açarmıyım!"

Son olarak da, Eldürülüşünden 4 ay kadar önce yazdığı bir gazete yazısından pragraflar:

"Bugünün itibarlı kişileri gibi, kese doldurmadık, mekanı pesinde koşmadık. İç ve dış bankalara para yatırmak, han, apartman sahibi olmak, sağdan soldan vurnak ve milleti kısıp kavurnak emellerine kapılmadık, Bütün kavgamızda kendimiz için hiç bir şey istemedik. Yalnız, bu yurdu n bütün yükünü omuzlarında taşıyan milyonlarca insanın derdine derman olacak yolları araştırmak istedik.

"Bu ne affedilmez suçmuş meğer! Nerdeyse, yoldan geçerken mide usakları arkamızdan başıracaklar: 'Görüyorsunuz su haini! İlle de namuslu kalmak istiyor ve ahengimizi bozuyor...'

"Çalızadan, çarpımadan, bize ekmeğimizi verenleri aç, bizi giydirenleri dolsuz bırakmadan yaşamak istemek bu kadar güç, bu kadar emnetli, hatta bu kadar tehlikeli mi olmalı idi?"

"Namuslu olmak, ne zor şeymiş meğer? Bir gün Almanların pabucunu yalayan, ertesi gün İngilizlere takla atan, daha ertesi gün de Amerika'ya kavuk sallayan soysuzlar gibi olmak istemedik. Yalnız ve yalnız bir tek milletin önünde secdeye vardık. O da kendi cefakâr milletimizdir.

"Meğer ne büyük günah işleriniz! Kanunlu, kanunsuz baskılar altında ezile ezile pestile döndük..."

Evet, Sabahattin Ali'nin; yukarıya şerhliyerek sirkacıyı aldığı - nız türden yazıları, Türkiye'nin tek parti-tek şef döneminde, dünyanın ikinci Paylaşım Savaşı döneminde yaşadığı sırada yazan, yazabilen Sabahattin Ali'nin, katledildiği artık anlaşılmıştır sanıyoruz...

SANATÇI MI SİYASAL İKTİDARA KARŞI?

(ERAY CANBERK)

Her çağda sanatçının siyasal iktidar karşısındaki tutumu tartışılmıştır. Sanatçı dünyaya eleştiren, irdelleyen ve çoğu zaman beyenmeyen bir gözle bakar. Sanatçının bu temel nitelikleri siyasal iktidarı rahatsız etmiştir. Bu nedenle ya baskı yoluyla ya da satın alma yoluyla sanatçı iktidara zararsız bir duruma getirilmeye çalışılmıştır. Bütün siyasal iktidarlar, ne çoktiyşe, baskıyla yılmayan ve satılmayan sanatçılardan çekmiştir. Çağımızda da durum aynıdır. Ne var ki sanatçıyı zararsız duruma getirme yöntemleri biraz daha incelmış, biraz daha karmaşık bir nitelik kazanmıştır. Siyasal iktidarlar güttükleri siyasete karşı olan halk kitlelerinin tuttuğu, sözcü gibi kabul ettiği sanatçıları susturma yöntemlerinde değişiklikler yapmışlardır. Çağımızın gelişmiş sermayecilik anlayışı bu yöntemleri kullanmaktadır. Ama başarılı olduğu söylenemez. Kısacası, çağımızda da, bütün siyasal iktidarlar sanatçıyla çatışmakta, sanatçıyla karşı karşıya gelmektedir.

Sanatçının dünya görüşüne uygun bir düzen kurulsa bile durum değişmeyecektir. Ne var ki böyle bir düzenle sanatçıyla siyasal iktidarın çatışması şimdiki kadar çok daha değişik nedenler üstüne oturacaktır.

Sanatçıyla siyasal iktidar arasındaki çatışmaya değişimle durulluğun çatışması da diyebiliriz. Sanatçı dünyaya değişime uğratmak isteyen

kişidir. En azından değişimleri yanıtılamak isteyen kişidir. Siyasal iktidarlara belli aşamalardan sonra belli bir düzeni sürdürmek isterler. Sanatçının belli bir amaca ulaştıktan sonra durduğu görülmüştür. Her yaratıktan sonra sanatçı yeni bir yaratma sürecine girer. Bütün bunlar sanatçıyla siyasal iktidar arasındaki çatışmanın ne'len bitmediğini göstermektedir.

Sanatçı, her çağda, yaratma özgürlüğünü kısıtlayacak iktisadi ve siyasal İNSANLARI reddetmiştir. Buna karşılık savunulmuş dünya görüşünün gerektirdiği bağımlılıklara girmekten kaçınmamıştır. İlk bakışta, sanatçının bu tavrı tutarsızlık gibi görülebilir. Oysa bu, yukarıda da değindiğimiz gibi, sanatçının durulluğa karşı giriştiği savaşımın bir yüzüdür. Sanatçı, bağımlılıkları içinde de değişimini sürdürecektir. Gerçekte bu bağımlılık bir ahlak anlayışının sonucudur, bu bağımlılık bir alış-veriş sorunu değildir. Bu bağımlılığın karşılığı İNSAN değil -dir.

Sanatçının özgürce yaratmasının kısıtlanmadığı bir düzenle siyasal iktidarın da sürekli değişim içinde olduğunu söyleyebiliriz. Daha doğrusu sanatçının da geniş anlamda siyasete katkısı olduğunu söyleyebiliriz. Yine de sanatçı, eleştirici ve irdelleyici yapısıyla, siyasal iktidar karşısında uyumsuz bir tavır almaktadır. Bütün sorun siyasal iktidarın böyle bir durum abaskı ve satın

DEVAMI sayfa: 19'da

Afşar Timuçin ve "NAZIM HİKMET'İN ŞİİRİ"

-Sayın Afşar Timuçin,Nazım Hikmet'in Şiiri adlı bir çalışmanız yayımlandı. Bu çalışmayı neden yaptınız?

-Sanırım?her şeyden önce?Nazım Hikmet'i çok sevdiğimden.Ner sanstina hem kişiliğine saygı duyduğumuz insanlar çok azdır. Nazım Hikmet de ürününün değerini kişiliğinin saflağıyla örneğe bir sanatçıydı.Bu sevgi beni bu çalışmaya itmiştir diyebiliriz.Eleştiri alanın da uzman olan kişiler Nazım Hikmet'in sanatını ya da benim yaptığım gibi sanatının herhangi bir yönünü ele alan kitaplar yazarlardı bana iş düşmeyecekti.Çünkü ben deyin yerindeyse meslekten eleştirmeci değilim.Bu işi yoluyla yordamıyla yontma ile ele almak başka,benim gibi çok zaman sezgilerinden yola çıkarak geliş güzel ele almak başka.Sanat dünyamızda insanlar birbirlerini taşlamaktongerçek değerleri görmeye vakit bulamıyorlar.Hadi şu ya da bu kişiyi görme,ama düzene sokun vermenek adına örneği soğuk duvarlar arasında çürütme ve bu arada dünyanın en büyük ürünleri arasında sayılacak ürünler verniş birini nasıl görmesiniz!Bu sorun eleştirmeci dediğimiz ya da kendisine eleştirmeci diyen kişileri ilgilendirir.Bakin,ben biraz önce bu tür çalışmalarını eleştirmeciler yapmalı dedim ama, dediğime kendimde inanmadım.Eleştirmecilik çok başka şeydir ve bizim eleştirmecilerimizin durumunu çok asar.Neyse,biz konumuzla gelelim:Nazım Hikmet'in Şiiri'ni incelemişsen,bu ustama duyduğum büyük saygıdadır.

-Nazım Hikmet'le ilgili birçok kitap yayımlandı daha önce.

-Bunlar ana türünden kitaplardır.

İçlerinde çok yararlıları vardır.Başta A.Kadir aŞabeyimizin çalışması gelir.Bunlar bize Nazım Hikmet'in kişiliğiyle ilgili çok şeyler duyururlar.Ama sanatını başlıbaşına ele alıp incelemek başka bir şey.

-Bu çalışmanız sırasında uğradığınız güçlükler oldu mu?

-Yıllar önce tasarladığım,yıllardır üstünde durduğum bu çalışma neden se bende büyük sorunlar yaratmadan ortaya çıktı.Belki Nazım Hikmet'i bizden biri olarak, daha iyi tanıdığımından.Bir Descartes çalışması,bir Aristoteles çalışması gerçek anlamda bir yakımaydı benim için, oysa Nazım Hikmet'i çalışırken uzun birDost söyleşisi yapsam gibi oldum.

-Nazım Hikmet'le ilgili başka çalışmalar yapmayı düşünüyor musunuz ?

-Düşünüyorum.Nazım Hikmet'in nesri hem anlatım olanakları açısından, hem insan anlayışı açısından büyük bir kaynak bizim için. Bu alanda bir çalışma yapmak isterdim.Ama gözüm kesmiyor yalan söyleniş olmasın.Belki, örneğimiz olursa,yıllar sonra.

-Nazım Hikmet'i enine boyuna incelemiş bir kişi olarak bugünkü sanat oluşumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

-Sanat bugün daha profesyonelleşmiştir.Yayın işleri küçük çapta da olsa bir sanayi durumunu almıştır.İrtak sanatın ilkelerini bir ölçüde sermaye koşulluyor.Okuyucuyu da o yönde yettiriyor, o yönde koşulluyorlar. Bir de bakıyorsunuz, en olmadık bir sanat yapıtı,yapıt adına yaraşmayan bir yapıt,bir düşünce yada yapıt birinci plana çıkıyor.Üç günün içinde büyük insan yetistiriliyor,üç günde insanın bilim adamı adaya olması gibi

DEVLET Sayfa:19'a

SANATÇILAR BİRLİĞİ / SAY:5

İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ VE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ

İBRAHİM KARAKAŞ

Demokratik Kitle Örgütleri Platformu'nun etkinlik kazandığı şu günlerde bu konuyu açmak ve tartışmak gerekliliği ortadadır. Bugüne değin demokratik kitle örgütleri anlayışı üzerine çok şeyler söylenmiştir. Bu soruna bir taraftan, bu tip örgütlenmeler temeli üzerinde işçi sınıfının bağımsız siyasetini yaratma niyetiyle yaklaşanlar olduğu gibi, bu örgütleri küçümseyip önemini halleten kavrayamayanlar da bulunmaktadır. Ülkemiz somutundaki devrimci hareketin parçalanmışlığı, her grubun kendi görüşlerini bu örgütlere egemen kılmaya çalışmaları, demokratik kitle örgütlerini işlevlerini yerine getiremez bir duruma sokmuştur. Böyle bir ortamda bu örgütler, bir örgütsüzlüğün, kargaşanın ve dağınıklığın içinde bulmuştur kendini.

Bir çok grup kendi görüşlerini bu örgütlere egemen kılmak için devrimci yöntemler dışında, her türlü burjuva yöntemlerine de başvurmakta çekinmemekte, sorunun daha da karmaşık ve çözülmez bir duruma dönüşmesini sağlamaktadırlar. Bir taraftan denetimlerindeki örgütleri diğer gruplara kapalı tutmaya çalışırken, diğer taraftan da denetliydiklerini örgütlerin yerine kendi "tevellütlerini" oluşturarak devrimci hareketin parçalanmasına bir kat daha sağlamaktadırlar.

Soruna daha sağlıklı bir şekilde yaklaşabilmek için Genel olarak örgütlenme ve mücadele anlayışına bir kez daha bakmakta yarar vardır.

SANATÇILAR BİRLİĞİ BÜLTENİ/ SAY:6

Bilindiği gibi, işçi sınıfının mücadelesi genelde üç alanda birden sürdürülen mücadeledir. Bunlar;

1-İdeolojik Mücadele:

Bu mücadele bir yandan burjuvazinin yalan ve demogojiye dayanan ideolojisine karşı, bir yandan da işçi sınıfı hareketi içindeki sapmalara karşı çeşitli biçim ve araçlarla sürdürülen kendi içinde çok yönlü bir mücadeledir.

2-Politik Mücadele:

Bu mücadele çok yönlü, karmaşık ve geniş kapsamlıdır. İktidarı hedef alan ve düzenin her türlü baskısına karşı yönelmiş, bunları ortadan kaldırmayı amaçlayan bir mücadeledir.

3-Ekonomik-Demokratik Mücadele

Bu mücadele işçi ve tüm emekçilerin daha iyi hayat şartlarına, örgütlenme haklarına sahip olması, özlük ve meslek sorunlarının çözümü vb. işçi ve emekçilerin ekonomik demokratik taleplerinin dile getirilmesi ve çözümlü doğrultusunda, elde edilen hakların sonuna kadar korunması ve daha ileri ekonomik-demokratik haklar elde edilmesi uğrunda mücadeledir.

Bu alandaki mücadele örgütsel bağımsızlıklarına sahip çeşitli meslek örgütleri tarafından yürütülür. Bu örgütlerin yönetiminde devrimcilerin söz sahibi olmaları, gerçekten tutarlı bir mücadele yürütebilmelerinin ön koşuludur.

Yalnızca devrimciler kitleleri doğru hedeflere yönlendirebilirler ve onların mücadelelerine önder olabilirler. Kitleler, ekonomik-demokratik mücadele içinde de eğitilmelidir.

1 MAYIS 1978 İÇİN İLERİ !

CAN SAYINER

Demokratik Kitle Örgütlerinin önemi işçi sınıfının ekonomik demokratik mücadelesi içinde ortaya çıkar. Bu tip örgütlerin birinci görevi en geniş kitlesini kucaklayarak onun ekonomik-demokratik sorunları için mücadele etmektir. Burada bu en geniş kitlelerin birliğinin önemini ve parçalanmamasının gerekliliğini de hatırlatmakta yarar var. İkinci görevde devrimci hareket içinde gücü ve işlevi oranında yer almaktır.

Görüldüğü gibi demokratik kitle örgütleri işçilerin ve Tüm emekçilerin ekonomik ve demokratik (sokak) mücadele örgütleridir.

Onların çalışmaları, parti çalışma tarzından çok farklıdır. Ama basit bir dernek biçimine de indirgenmemelidir.

Demokratik Kitle Örgütlerinin işleyişinde demokratik-merkezîyetçilik esastır. Sınırları mümkün olduğunca açık ve çeşitli düşüncelere sahip kişileri içinde toparlayan bu örgütlerde demokratik-merkezîyetçilik ilkesinin işleyişi farklılık gösterecektir.

Demokratik Kitle Örgütlerinin demokratik yan ağır basar. Merkez kitlenin sorun ve istemlerini kendi subjektif kanaatlarıyla saptayıp tepeden inme çözümler getiremez. Üyeler kendi somut istem ve hedeflerini bu araçla örgütüne iletirler, bu araçla egemen çevrelere ve karşı mücadelelerinde kararlılıklarını, mücadele yöntem ve araçlarını belirtirler. Yine demokratik yandır ki, örgüt içi bütünselliği korur. Eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işletilmesiyle, kitlenin doğru ekonomik-demokratik taleplerinden hareketle doğru siyasî hedeflere yönlendirilmesi mümkün olabilir. Kitlenin nesnel sorunları, istemleri tartışmalar eleştiriler ve öneriler biçiminde sürekli olarak merkeze ulaştırılır. Bu işleyiş canlı tutularak örgütün, çoğunluğun görüşlerine uygun olarak işlenmesi ve diğerlerinin görüşlerinin savunulmasına olanak tanınması

DEVAMI SAYFA:18'de

Mayıs ayı yaklaşırken sendikalarda, demokratik kitle örgütlerinde okullarda ve emekçilerin çalıştığı her yerde, işçi sınıfının Birlik ve Mücadele günü olan 1 Mayıs'a katılım için hazırlıklara başlandı. Toplumsal muhalefete gözdeğirmen ve yılmızlığa dönmek amacıyla, hakim sınıfların istemi doğrultusunda, CIA ve Kontr-perilla tarafından geçen yıl düzenlenen ve 34 emekçinin ölümüne yol açan 1 Mayıs provokasyonuna karşı başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakalar 1 Mayıs için tüm güçleriyle hazırlanıyorlar. Amaç emmen ve tüm şerici, faşist güçlere karşı, işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin kurtuluşunun önlenemeyeceğini kararlı bir şekilde göstermek... Emperyalizmle bütünleşmiş tekellerci burjuvazi ve büyük toprak sahiplerine, giderek azınlığa düşen faşistlere ve onların doğurduğu ana sını kapitalizme karşı işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin birliğini oluşturmak...

Sanatçıların yapıtlarıyla ve eylemleriyle topluma yol gösterdikleri, toplumu daha ileri bir toplum düzenine götürmek için ssvastıkları düşünüldürse, bu yıl düzenlenen ve geçen yılki provokasyona bir tepki niteliğini de tayan 1 Mayıs 1978'e toplu halde ve kararlı bir şekilde katılmaları gerekir. Türkî yeni sanatçıların bu yılki 1 Mayıs'a su veya bu nedenle katılmaları, işçi sınıfının ve diğer emekçi katmanların yanlarında, onlarla omuz omuza yer almaları, ülkemizin bugünkü somut şartlarında, hem onların sanatçı olarak nitelenmesi hemde sanatçılık işlevleri açısından düşündürücüdür. Aynı zamanda bu tür bir eylemsizlik egemen güçlerin amaçlarına daha da yarar sağlar.

DEVAMI Sayfa:19'da

TYS'YE İLİŞKİN DEMİRTAŞ CEYHUN

"SANATÇILAR BİRLİĞİ BÜLTENİ" HER SAYISINDA BİR KÜLTÜR VE SANAT KURULUŞUNU TANITACAK. BU AMAÇLA VE İLK OLARAK TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASINI TANITACAĞIZ. AŞAĞIDA (TYS) GENEL SEKRETERİ DEMİRTAŞ CEYHUN İLE YAPILAN BİR KONUŞMAYI VERİYORUZ.

- Sayın Demirtaş Ceyhun, YYS ne zaman kuruldu?

- 1974 yılında kuruldu. Bu yıl 5. kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. Malihazırda bütün Türk yazarları sendikamızın üyesidir. 300'e yakın üyemiz var. YYS, özellikle 1977yi içindeki kongreden sonra hızlı bir gelişim gösterdi...

- YYS'nin diğer sendikalardan değişik bir işlevi var. Bunun için YYS'nin amacı nedir, diye sormak istiyordum...

- YYS, yazarların sermayeyle olan ilişkisinde disiplinli ve örgütlü bir güç olmak gereksiniminden doğdu. Ana amaçları tüzüğümüzde şöyle belirlenmiştir:

1. Yazarlığı meslek edinmiş kişilerin emeğini sermayeye karşı korumak
2. Hukuki, sosyal, kültürel, ekonomik temel hak ve özgürlükleri korumak, savunmak ve geliştirmek,

3. Tam bir söz ve yazı özgürlüğünün gerçekleştirilmesi ve korunması için her türlü yasal mücadeleyi yürütmektir."

Bunların sağlanması için, yine tüzükte yazılı olan bir takım çalışmalar yapar.

- YYS'nin kuruluşundan bugüne kadar yaptığı çalışmaları özetler misiniz?

- Çalışmalarımız iki grupta toplanabilir: Birinci grup, içeride örgütlenme ve örgütü yaygınlaştırma

çalışmalarıyla yazar haklarını koruma çalışmaları; ikinci grup ise yurt dışı çalışmaları... Birinci gruptaki amaçlarımız için, Ankara ve İzmir'de birer temsilcilik oluşturuldu. Ankara Sanatseverler Derneği'yle bir işbirliği yapılarak, Sanatseverler Derneği lokalinden ve binasından yararlanma olanakları sağlandı. Ankara'daki yazar arkadaşlar örgütte Denis şeklinde dahil edildi. Ankara Belediyesi ile ilişki kurularak YYS Ankara Temsilciliği için bir bina yaptırılması konusunda anlaşmaya varıldı. Ayrıca, diğer illerdeki belediyelerle de sıcak ilişkiler kurularak edebiyat ve sanat çalışmalarını ülke çapında örgütlü bir biçimde yaygınlaştırmak olanaklarını sağlamak üzereyiz.

Geçtiğimiz yıl ülkemizde ilk kez İzmir Enternasyonal Fuarı'na bir kitap pavyonu açıldı. Sendikamız üyesi yazarlar bu kitap fuarında halka kitaplarını imzalamış. 1 ayda 50-60 bin dolaylarında kitap imzalandı. Aynı şekilde, bu yıl Ankara ve İstanbul'un çeşitli yerlerinde kitap sergileri, ve imza törenleri düzenledik. Bundan amacımız, okur-yazar ilişkilerini artırmak okumak alışkanlığını yaygınlaştırmaktır. Bu çabalarımızdan umduğumuzun ötesinde sonuçlar aldık...

Bazım Hikmet için gene ülkemizde ilk kez bir (gece) "Düzenledik. Böyle bir geceyi düzenleme onuru sendikamızın geçmişinde bir foruk olarak kalacaktır.

Bugüne kadar "yazar hakları" konusunda iki sempozyum düzenledik. 1978 şubatında düzenlediğimiz sempozyum, gerek kamuoyunda, gerekse hükümetçerduğumuzun üstünde bir ilgi yarattı.

İLE SÖYLEŞİ

Konuşanı:

Hüseyin ALTUNYA

ve olumlu karşılandı. Sempozyum sonuçlarını bir talepler paketi olarak Scavit Hükümet'ine sunduk. Birçok da söz aldık. Örneğin, yazarların da yüz binliralık vergi bağışıklığı hakkının önümüzdeki günlerde yasalaşmasını bekliyoruz.

Bugüne kadar üç kitap çıkardık: "Toplatılan kitaplar", "Nazım Hikmet'e armağan", "1940 kuşağı"...

- Dış çalışmalarınızdan da söz etmiştiniz...
- Evet... Bu çalışmalarımızda da olumlu adımlar atıldı. 1977 yılında Avrupa Yazarlar Birliği'nin kurulmasına öncülük ettik, bu Birliğin kurucu üyesiyiz. Öyle sanıyorum ki, 1979 yılında, Avrupa Yazarlar Birliği Kongresi Ülkemiz'e yapılacak tır. Ayrıca, Asya-Afrika Yazarlar Birliği'ne üye olmak için her türlü yasal işlemi tamamladık. Bunların dışında, 1977 haziran ayında, Sovyet Yazarlar Birliği ile bir ikili anlaşma imzaladık. Malen Romanya, Yugoslavya ile anlaşma metinleri üzerinde gerekli çalışmalarını bitirmiş durumdayız. Bunların başka, Çekoslovakya, Polonya, Almanya (Doğu ve Batı), İtalya ve İsveç'le ikili anlaşmalar üzerinde görüşmeler sürdürüyoruz...
- Diğer Kültür ve Sanat Kuruluşlarıyla, daha genel olarak da demokratik kuruluşlarla olan ilişkileriniz nelerdir?
- TSH'nin kurulması için öncülük ettik ve kurucu üyesiyiz. "Fikir, ve Sanat Eserleri yasası"nın emrettiği örgütü oluşturmak istiyoruz. Öteki Kültür ve Sanat kuruluşlarıyla, kuşkusuz her zaman birlikte olmayı temel ilke seçmişsinizdir. Ayrıca, bütün demokratik kuruluşlarla her türlü ortak çalışmaya katılıyoruz. Yine ayrıca, DISK ve Paris Derneği ile

ortaklaşa bir "Nazım Hikmet Enstitüsü"nü oluşturulması için çalışmalarımız başlamıştır.

T Y S 'DEN HABERLER...

ANKARA KİTAP FUARI

TYS, 15 Ocak-30 Ocak 1978 Tarihleri arasında Ankara Sanat Sevenler Derneği'nde bir kitap fuarı açtı. TYS üyeleri fuar boyunca kitaplarını inzalayarak söyleşilerde bulundular.

NAZİM HİKMET ENSTİTÜSÜ

TYS'nin öncü girişimi ile kurulan Nazım Hikmet Kurulu, Nazım Hikmet Enstitüsü'nün oluşturulması için çalışmalarına başladı.

"YAZAR HAKLARI" KONUSU SEMPOZYUM
TYS 6-7 ŞUBAT 1978 tarihleri arasında İstanbul Tabipler Odası salonunda yazar hakları konusunda bir sempozyum düzenledi.

ULUSAL KÜLTÜR SEMPOZYUMU

Türkiye Yazıları Dergisinin 10-11 Şubat 1978 Tarihlerinde Ankara'da düzenlediği sempozyuma TYS adına Fakir Baykurt katılmış ve bir bildiri sunmuştur.

TYS'NİN 5. YIL SENLİĞİ

TYS'nin kuruluşunun 5. yıl dönümü nedeniyle 10-24 Haziran 1978 tarihleri arasında İstanbul'da bir senlik düzenlenmiştir. İstanbul'da başka Mayıs ayında Ankara'da, Ağustos'ta İzmir'de kutlanacaktır.

KÖY ENSTİTÜLERİ İÇİN NELER SÖYLENDİ ?

SABAHATTİN EYÜBOĞLU

"Köy Enstitüleri Cumhuriyet Eğitiminin teriminin en başarılı kurumu olmalarına, bir Türk buluşu olarak Batı'da yankılar uyandırıp Doğu'da örnek tutulmalarına, serilişimizin tam teline bastıkları için gördükleri sert tepkiye on beş yıllık kötülere, budamlara karşın hala aydın larca savunulmalarına, bilimsel ilkelere, gözlem ve deneylere dayanılarak kurulmuş olmalarına herçludurlar. Onları bilim adına haltlayanlar olmadı değil. Ama memleketimizde bilim adına baskı makinesinin iki yüz yıl yasak edilmişliğini, medreselerin Ortaçağ'ı yirminci yüzyıla kadar sürdürüklerini unutmayın. Bilgisizliğin mutluluk estireceğini ileri sürün bilim adamları oldu şu günün bilimlerin sadece cübbesini giymiş olanlar da vardır. Ne yazık ki bu sözde bilimci, ister istemez ya dırcıncı ya düşüncelerle ortaya çıkan gerçek bilim adamlarını, bulundukları bas köşelerden kolayca haltlayabilirler."

CEYHAN ATIF KANSU

Bir halkı Cumhuriyetin ve devrimlerin hümanizmasıyla yeni bir kirizmaya kavuşturabilecek miydi? Türk ulusumuz, devrin kaynaklarıyla ve tüm gizli, görsel, ve uskudaki değerleriyle bir hlak kirizmasından geçirebilecek miydik? sorunlar geldi, bu devrimci alana dayandı. Nicelik bir bu kifizmeyi, yetersiz bir öğretmenler ordusu ile yapamazdık. Öğretmen kaynakları sınırlı idi. Öğretmen okulları da Satı beğün öğretmen okullarından ileri gidememişti. Köyle ro öğretmen bulamıyorduk. Köye giden öğretmen ya kaçıyor ya da, köyde ot kinliğini yitirip köy evreni içinde SAHATÇILAR BİRLİĞİ DÜLTENİ / SAY:10

erişip gidiyordu. Öğretmen kaynağı olarak, doğrudan doğruya köyün kendi olanaklarına, köyden gelme ve köye bağlı köy çocuklarına dayanmak vardı. Cumhuriyet eğitiminin öğretmen yetersizliği karşısında, köyün kendi insan değerlerine dayanması bir çıkar yol idi. Köy enstitülerinin dayandığı temellerden biri budur.

Öğretmen yetersizliği, azlığı yanında, bu nicelik yetersizliği yanında, Cumhuriyet bir sorunu daha çözmek istiyordu: Köye, etkin, devrimci, iş ile eğitimi birleştiren, köy gerçekleri karşısında yılmayan ve en güzeli devrimlerin hümanizmasını köylere teğün taşıyabilecek öğretmenler göndermek istiyordu. Bu bir nitelik sorunu idi. Şunu da gene ulusun kendi ana kaynaklarına dayanarak, köylere inerek, köy çocuklarından seçerek ve o çocukları, Cumhuriyetin yaratmak istediği yeni hayatın havasında yetiştirerek çözmek mümkündür. Bir kez daha ve sonlar bir otılışla, Cumhuriyet eğitimi, halktan uzağ durgun eğitim ile bağlarına koparmak istiyordu. Cumhuriyet eğitimi, doğada, hayatta, yurt ve halk gerçekleri içinde yeni kül türün, yeni değerlerini yaratabilirdi. Köy Enstitülerinin dayandığı ikinci temel budur.

ENGİN TONGUÇ

Geri düşünceliler halkçılığı dade çok başka anlıyorlardı. Onlara halkçılık, an çoğundan, "Ülkücü aydınının halka inmesi" demektir. Okumuş yazmış bilge aydınlar, ülkük ocaklar, pazar gezintisine gider gibi halka gidecekler, ona bilgilerinden armağan edecekler, öğütler vereceklerdi. Halk da onlara kulak verecek, durumunu ona göre ayar layacaktı. Oysaki halkın dışında bir aydınının, ne kadar ül'ücü olursa olsun ne kadar "halka inmek" isterse istesin, başarılı olmadığını deneyler

stermişti. Atatürk'ün halkçılığına göre ise, bu ulusun asıl büyük gücü halkın içinde idi ve yüzyıllardır hareketle geçirilmeden duruyordu. Halk hareketiyle halkın kendi aydınını yetiştirmek gerekti. O zaman halk ile aydın arasındaki uçurum kalkacak ve ulusun gücümüz göz kamastırıcı olacaktı. Halkın aydını halkın içinde kalacak, aydından ayrılmayacaktı. Köy Enstitülerinde böyle aydınlar yetiştirmek amaçlanıyordu.

TALİP APAYDIN

Enstitü yollarımızı düşünüyorum. Köylere gideceğiz, köylüyü uyandıracak diye yarıttık. Hayallerimiz hep üstünydü. Köylerde yapacağımız işleri düşünürdük, boyuna onu konuşurduk, onu tartışırdık. Tek konuşur köydüydük. Bütün çalışmalarımızı bir ana fikir çerçevesinde toplamıştık. Köydeki karanlık nasıl kabul ettirecekti, köylülerle kendimizi nasıl kabulettireceğiz, nasıl lider olacağız onlarla, sonra işe nereden başlayacağız? Kimimiz köyde meyveciliği yayacaktı, kimimiz tezgahlar kurup dokumacılığı öğretti, kimimiz su getirecekti, kimimiz önce gençlerle dost olup, onları ikna edip işe girecektik. Kimimiz köylükler kuracaktı... Buydu bizim sahnenin altısından akşamın yirmibirine kadar konuşur. Her yaptığımız iş, yarınki çalışmalarımızın bir denemesi idi, bir uygulaması idi.

MAY KIRRAJ

Köy Enstitülerini hareketinin altında yatan eğilimin görüşünün, bugünkü demokratik hareketlerin eğitim hayatındaki buhrana da bir çare olduğu kanaatine vardım.

BENÇET KEMAL ÇAĞLAR

Köyün katı gerçeğini bilmeyen köy toprağına yalınayak basmamış olan, ömür boyu kaderini köylünün kaderiyle birleştirmemiş olan insan, köye gerçekten faydalı ve yararlı olamaz.

Köye, imam ve sofraya, daha tesiti oluyor. Çünkü o köy şartlarına yüksünmeden, hemen uyabiliyor. Aslında yerli dir; yerli ile kaynaş veriyor ve iste diği telkine pek kolay imkan ve zemin buluyor. Köylü, onu yaban saymıyor. Kendinden sayıyor, benimsiyor; tabii bu arada fikirlerini, imanlarını, istedik lerine yöne sevk ettiler. Şimdi sıra. An kara erlerinde, köy Enstitüsü erlerin de...

Palktan olacak, halkın elinden tutacak ve halkla beraber çıkacak insan Gerisi yapmacık ve özenti... "İste bu kadardır ol hikayet, bakisi düruş- binihayet" Fski mesaller bu cümle ile biter, biz yeni gerçeğimiz için çevirisini yapıp, kendimiz söylüyor gibi tekrarlıyalım. Bu işin aslı budur, geri si ne gerçek ne doşrudur.

BEHZAT AY

Köy Enstitülerinde, çağdaş eğitimin isterleri gözönüne alınarak, kafa kol gönül birlikte eğitiliyor, ve birbirine bu uzuvlar iş yapmada yardımcı oluyordu. Çalışma alışkanlığı veriliyordu. Çalışma alışkanlığı veriliyordu. Tarım, zanaat, teknik, sanat bilgilerinin yanında, kültürel bilgilere de çok önem veriliyordu. Okuma gene öyleydi. Yabancı ve yerli yazarların yapıtları elden ele doluyordu. "Enstitüye kız gibi gelen klasikler bir hafta için yillanmış köylü çarlığına dönüyor du. Okul kitaplarını kapalı dolaplarda her dem taze edebi bakireler halinde görmeğe alışanlar için Hasanoğlan'ın kitaplığı vandanların hücumuna uğramış bir yerdü."

Köy Enstitülerinde çağımızın insanları yetiştiriliyordu. Kuru kuruya kuralları öğretilmiyordu. Raşnazlar, aydınlıktan korktuklarından, eğitim bilmediklerinden şaşırıp kaldılar. Başları döndü. ve başladılar yağmara. Bunların yayım organlarından biri, Devrim Ocaklarındaki açık oturumu ele almış. Köy Enstitülerini şöyle veriyor: "Pratik bilgilere sahip insanlarda öğretmen denilemez. Çünkü, öğretmenlik bir kol mesleği değildir. Bir kafa, gönül ve ölkü mesleğidir."

ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FAŞİST, ANTI-ŞOVENİST EYLEM BİRLİĞİ

AHMET NERGİZ

Demokratik kitle örgütleri; Kitlelerin ekonomik demokratik talepleri uğruna mücadelelerinde örgütlü olmalarını sağlayan önemli bir araçtır. Demokratik örgütleri vasıtasıyla, belli alanlarda çalışan ortak talep ve sorunları olan kitleler, birleşerek ekonomik demokratik hakları uğruna mücadele ederler.

Demokratik örgütler; kitlelerin ekonomik demokratik mücadelesini örgütler, sorunlarının çözümü için gerekli ortamı ve potansiyeli yaratır. En önemli olan yanı da; Ekonomik-demokratik talepler uğruna yapılan mücadeleye siyasi bir birleşme kazandırmasıdır. Kitlelere ekonomik ve demokratik mücadelenin, siyasi mücadelele bir parçası olduğunu kavratmasıdır. Kazancı demokratik örgütler toplumsal mücadele için önemli görevler başarır araçlardır.

Arzulanan, toplu belli bir kesimi örgütleyen örgütlerin, diğer kesimlerin örgütleriyle dayanışma, ortak çaba ve mücadeleye girabilmesidir. Böylece mücadelenin genişleyerek, her alanda yeni boyutlar kazanarak isteklerinin söke söke alındığı bir seviyeye ulaşmasıdır.

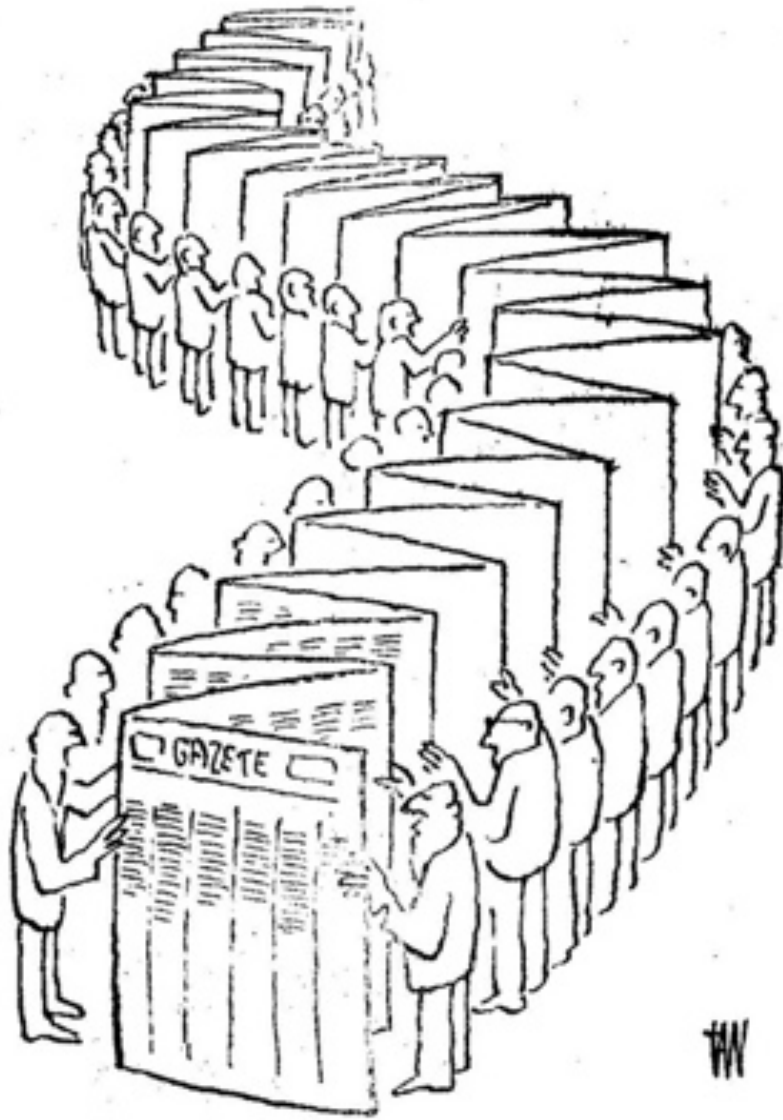
Sanatçılar Birliği Derneği olarak içinde seve seves yer aldığımız Demokratik kitle örgütlerinin, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist, eylem birliğini oluşturan çabası, olumlu bir çabadır.

İstanbul, Ankara, İzmir ... vd. Doğu ve kuzey vilayetinizde eylem birliği çalışmaları yapılmaktadır. İstanbul'da 40 Demokratik örgütün oluşturduğu platforma merkez, Ankara'da 27 demokratik örgütün katıldığı platforma şube düzeyinde katılıyoruz. Anti-faşist, anti-

emperyalist, anti-şovenist ilkelerin hayata geçirilmesi doğrultusunda, birliğin kuvvetlendirilmesi için mücadelemizi sürdürüyoruz.

Bugün ülkemizde genel siyasi mücadelenin bilinç düzeyinin düşüklüğü, dayanıklılığı ve gerçek örgütünden yoksun oluşu, aşılması gereken en önemli gerçeklik. Bunun yanında, her gün artan her türlü baskıların ileri boyutlara ulaşması, karşısında; hayat önümüze birlik sorununu dayatmaktadır. Gerçek anlamda eylem birliği siyasi çizgilerin belli ilkeler etrafında oluşturulması birliktir. Şu an ise bunun gerçekleşmesi çok zor görünmektedir. Doğru devrimci tavır zorluğun üstesinden gelmek için mücadele etmektir. İşte bu ortamda ekonomik demokratik örgütler platformunda da olsa, eylem birliğinin önemi tartışılmaz bir gerçektir. Tüm devrimcilerin, demokratların birleşmesi gerekli ilkeler olarak anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist ilkeler doğrultusunda, geliştirilecek eylem birliği, nisbi anlamda da olsa siyasi birlik sorunu da itkeleyecektir.

Oluşturulan eylem birliği çalışmaları, bizce önemle durulması gereken girişimlerdir. Bu çalışmalara katılmayı ve birliğin gelişmesi için mücadeleyi dengeğimizin önemli bir uğraşı sayıyoruz. Şunu bir kere daha vurgulamakta yarar görüyoruz, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist ilkeler doğrultusunda örgütlerin eylem birliği için mücadele devrimci bir görevdir. Bunun için mücadelemizi sürdürüyoruz.

TAN ORAL'ın KARİKATÜR SERGİSİ

Karikatürçüler Derneği eski Başkanı Tan Oral, Ankara'da kitap resimlerinden oluşan bir sergi açtı.

20 Mart 1978 pazarı günü, Ankara Sanat Sevinler Derneği salonunda, serginin açılışında hazır bulunan Tan Oral, sergilenen resimlerin yer aldığı

kitapları imzalayarak, kendisine yöneltilen sorulara yanıtladı.

Resim ve yazının bir birini tamamlayan iki unsur olduğunu vurgulayan Tan Oral, bugüne dek çocuklara verilen eğitimin aksak yönlerinden söz etti.

Böylece, çocukla anlaşılmanın tek yolunun

"içtenlik" olduğunu belirten Oral, Walt Disney tipi resimlemenin çocuklara "idealist felsefe"yi aşıladığını söyleyerek, çocukların gerçekçi ve bilimsel bir düşünce yapısına sahip olabilmelerinde çocuk kitaplarının, içinde yer alan resimlerin önemini açıkladı.

FİLİSTİN'DEN KISA BİR
HİKAYE:

TAY

Yehya Yekhlef

Uzaklaşmışlardı,ufukta yalnızca nokta gibiydiler.Devriye kılavuzunun sesi uzaktan uzağa gelen ayak seslerini bastırdı:

-Abbas,nasılsın?

Geçen on saati düşündü. Endişeyle karışık duygular. Ama gene de karanlıklara gülümsemeyi başardı.

Parmağı sürekli tetikte,basını kaldırıp yanıtladı.

-Tetiği çekmek için dayanılmaz bir istek duyuyorum.

Arkalardan Hanna konuştu:

-Onu önümüzdeki saatler için sakla,şimdilik ırmağı geçiyoruz.

Eğitmenin kelimeleri kulağında çınlarken ayı kara bulutlar örttü :
'Gece sabırla,ayaklarının bin gözünü varmışçasına yürüyeceksin'

Kılavuz yarı beline kadar sulara gömüldü,ardında Hanna ve sıra ona geldi....

Ayağının birini suya soktu ve soğuşa kemikine dek duydu ,sonra diğer ayağında soktu ve silahını iyice yukarıda tutarak ilerledi... Suyun soğukluğu artık dayanılmaz değildi - kendi kendine böyle dedi- herşey basarken zordur.

Sudan çıktı.Hanna ardına dönerek dediği:

-Sen de artık bu toprakların bir savaşçısısın.

Gizlemeden güldü ve Hanna'nın bir gece önce bu ilk görevini anlatırken ki sözlerini hatırladı. "Toprak ehlileştirilmemiş bir yavru kısrak gibidir.Toprak arkadaş gibidir ama vahşidir.Toprak arkadaş gibidir ama vahşidir de küstah ve gururlu bir tay gibisi..ama üstesinden gelmek ve isteklerine boyun eğdirmek hiç de güç değildir." Ve ardından El-Kaysi canlandı gözünde.

E-Bukaa mülteci kampında gökleri korkuyla gözlüyorlardı...Su sıralarda El-Kaysi Devrim ve adamları hakkında yazıyor olmalıydı.İnce ince yağmur yaşıyordu...niçin bunlar

aklıma doluyor? İzledikleri yol kıvrıldı,tepeden aşağı sürekli inişe döndü.

Rüzgar,El-Bukaa'da çadırların çivilerini topraktan söker,gözleri hep korkunç karabulutlardadır.

-Abbas,mayın el çantasından çıkar getir.Dedi kılavuz.

Çantayı açtı,özenle mayını çıkardı.Ve kendisine,

-Aşağı in,mayını yolun ortasına yerleştir. Dendi.

Mayına uzanırken kanın yüzüne saldırmasını duydu.Birden durdu,gizlendiği yerden ayrılmak üzere hazırlandı.

Hanna'nın sesini duydu:

-Abbas,süngüyü unuttun.

Süngüyü kavradı ve kumlu yamaçtan inmeye başladı.

Yağmur çiseliyordu,ıslak toprak çizmelerine yapışarak yeni bir topuk oluşturdu.Yolun ortasında durdu.Mayını özenle bırakıp dizlerinin üzerine çöktü...toprağın yüzeyini yoklayarak çevresine bakındı.Sonra süngüsüyle kazmaya başladı,bunu bitirince "ilk yanlışın sonucusu olur,onun için dikkat et" diyerek mayını açtı.

Sessizce çalışmaya başladı,çevresinde herşey donmuştu sanki, rüzgar bile esmiyordu ve bulutlar korkulu bir sessizlikle bakıyorlardı aşağıya

Tuzakı özenle kurmayı bitirdi.Simdi de daha büyük bir özenle mayını gömmesi gerekiyordu.Bitirip toprağı eski haline soktuğunda dizleri üze -

rinde bir süre kaldı soluyarak.

Birden sessizlik esintisiyle gelen bir tankın gümbürtüsüyle bozuldu. Dar- marlarında her atış tetikte toprak itmişçesine fırladı birden. Gümbürtü gittikçe yaklaşıırken ağırlaştırılmış çiz- meleriyle hızla gizlendikleri yere tırmandı.

Kılavuz:

-Tankı mayın halleder, sen de ara- baya saldır dedi.

Araçlar yaklaşıyordu...tank ve devriye arabası...Bütün sinirler gerilmiş...kılavuzun yüzü taş gibi Hanna'nın eski bir operasyonda kazanılmış Nato tüfeği...el bombalarının halkaları...çiseleyen yağmur ve inle- yen rüzgar...

Tank mayınlı yeri geçti, ardından- da devriye arabası topraklar saçan bir ateş olmadan geçip gitti.

Dişlerini sıktı, ateş baskı herya- nını. Beklenmedik ıslak bir rüzgar yüzüne çarptı. Kalbinin durduğunu sandı...Boğuluyordu.

-Mayın patlamadı...dedi Hanna. Göz- leyri gecenin, içinde yitip giden gü- mbürtüde.

-Tuzağı iyi kurmadın.

İçinden yer yarılrsa da beni yut- sa diye geçiriyordu...El-Buka'de ne- diyecekler? Daha ilk işinde başarı- sızlık?

Birden klavuz:

-Güneş battığından beri yağmur yaşıyor, toprak ıslak...mayın çamura

gömülmüş olmalı, dedi.

Yağmurun hızlandığını ve bulutla- rın fırtına taşıdığını farketti.

Ses kulaşında patladı:

Git mayının altına sert bir şey yerleştir, bunu kampta öğrenmedin mi?

Fırladı, süngüsünün cebinde oldu- ğundan güvenli Hanna'ya baktı ama, saran karanlıktan yüzünü seçemedi... lastik çizmelerinin tepesine kadar çıkan çamura aldarmayarak yamaçtan aşağı atladı.

Araba çamurdan tren rayları gi- bi paralel uzanan iki tekerlek izi bırakmıştı. Tekerleğin biri tam mayı- nın üstünden geçmişti. Islaklığın de- risine yapışmasını duyarak çamura a- diz çöktü...süngüyle alıp çalışmaya koyuldu.

Devamı Sayfa 18'de

FİLİSTİN'DEN KISA BİR
HİKAYE:

TAY

BASTARAFI Sayfa:16'da

Bitirdikten sonra bile öylece eğik kaldı. Hep öyle kalmak ister gibi. Toprak dizlerine ve parmaklarına sıvaşmış olarak, gözleri önünde uzanan toprağı terayarak.

Kara bir tayı andırıyordu... bakir ve güzel.. elinde bir avuç toprak mirıldandı" güzel kısrak... yüzümü kara çıkarma..."

Dönerken çiseleme yağmura dönüşü.

Kılavuzun yüzünden yağmur ip gibi kayarken:

-Üsse dönüyoruz dedi. Kalktı Hannada öyle... Kendisini ikisinin arasında buldu. Sonra hareket emri verildi.

Avaklar çamurun içinde aşır, yağmur toprağı döverken bir çok şey atımsadı... Özellikle de El-Bukaa kampındaki endişeli yüzleri.

Tetişe asılıp cephanesi bitene dek gecenin ortasına ateş etmek için dayatılmaz bir istek duydu içinde.

Amurların içinde ayaklarını sürüdüler. Kalashikov'u omuzundan aşığı sessiz sallanarak. Omuzunda ne ise yürüyordu ki ! Bu kararın giysilerle kampa dönüşüncü El-Kaysi ve tüm gençler seni karşılayıp neşelenecekler, "Devrim ve şehitlerini koru".. ne geçti bileceklerini ?

Yağmur yüzünden, giysilerinden, saçlarından süzülme ve toprağı sele boğmayı sürdürüyordu.

En sonunda taşkın akan su boyunca uzanan ağaçlığa vardılar...

Yürürken zaman kavranını yitirmişti, ama bir şey onu geri çekiyordu, akli mayında kalmıştı.

Kılavuz dedi ki:

- Önce suya ben atlar, karşı kıyıya -üzüp sizin için bir yere ip başlarım.

İyiydi, Hanna ipin öbür ucunu bir ağaca başlarken kendini suya attı.

Bir süre sonra Hanna:
- Hadi Abbas gidelim diye başırdı.

Hanna ipe asıldı, her elini atıpta ileri kayarak:

-Hadi, dedi.

İpe yapıştı ve sular altından çılgınca akarken zorlukla ellerini sırayla hareket ettirdi ama akli ellerinde değildi... ve birden birseyler kaydı dünyayı patlamalar ve ateşle doldurdu.

-Abbas ! yerleştirdiğin mayın, tankı dönüşünde havaya uçurdu diye başırdı, Hanna.

İp mi gevşedi yoksa elleri mi titredi pek bilemedi ama bedenini bir mutluluk dalgası sardı. Patlamanın olduğu yerde gökyüzü aydınlandı. Kılavuzları başırdı.

-Çabuk olun hadi...

Öbür yakaya ulaştığında, Mayın tankı tahrip etti... Görev yerine getirildi, dedi, kılavuz.

Tek tük top ateşleri başladı, Hanna neşe ile güldü:

-Abbas iyi iş başardın.

Güldü... ve kamptakilerin hepsini anımsadı... Özellikle birini değil tümünü birden.

Topraksa...dikkatle baktı... gerçekten yavru bir kısrak andırıyordu canlı ve gururlu ama güzel, istediğin ce, kolayca yoracağın gibi.

İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ ve DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ

BASTARAFI Sayfa:7'de

sağlanır. Öyle ki, merkeziyetçi yan üyeleri birbirlerine kenetleyen bir halat olsun.

Demokratik kitle örgütlerinde üyelerin bir bölümünün şu ya da bu görüşe sahip olmaları ve onların görüşlerine eğilimli olmaları hoşgörülü ile karşılanmalıdır.

Hedefimiz geniş bir kitleyi kucaklamak ve onları işçi sınıfı mücadelesi doğrultusunda yönlendirmek olmalıdır. Demokratik kitle örgütlerin de toplanan kitlenin parçalanmasına -üsade edilmemeli, birlik, beraberlik yolunda güçlü adımlar atılmaya çalışılmalıdır.

1 MAYIS 1978 İÇİN İLERİ

BASTARAFI Sayfa:7'de

Sanatçılar Birliği olarak bu yılki 1 Mayıs gösterilerine daha kararlı bir şekilde hazırlanırken, tüm üyelerimizin ve diğer sanatçıların ayı kararlılıkla çalışmalarımızda bizi destekleyeceklerini ve 1 Mayıs'a aktif bir şekilde katılacaklarına inanıyor ve sanatçıları işçi sınıfı saflarında eyleme çağırıyoruz:

1 MAYIS İÇİN İ L E R İ !

AFSAR TİHUÇİN ve
"NAZİM HİKMET'İN SİRİ"

BASTARAFI Sayfa:5'de

bi. Uzmanlar var, sanat da bundan etkileniyor. Nazım Hikmet'in sanatı, Sait Faik'in sanatı, daha bir çok yazarlarımızın sanatı bir uzmanlık sanatıydı, o yüzden önemliydi. Şimdi işler daha karışık.

SANATÇI MI
SİYASAL İKTİDARA KARŞI

BASTARAFI Sayfa:4'de

alma yöntemlerine baş vurmadan sanatçıya kulak verip vermediğidir. Halktan yana olduğunu söyleyen siyasal iktidarların bu konuda dikkatli ve titiz olmaları gerekiyor. Çünkü sanatçının sesi yönetilen kitlelerin sesidir.

M E R H A B A

BASTARAFI SAYFA 1'de

yalnız bırakmayacağınıza, önerilerinizle, yazılarınızla, çevirilerinizle ve daha düşünemediğiniz biçimdeki katkılarınızla hem derneğimizi hem de bültenimizi güçlendireceğinize inanarak bekliyoruz.

Anti-faşist savaşında sanatçıların birliği için dostlukla...

S. GÜNEY AKARSU
Genel Başkan

SANATÇILAR BİRLİĞİNDEN HABERLER... S
ANATÇILAR BİRLİĞİNDEN HABERLER... SA
NATÇILAR BİRLİĞİNDEN HABERLER... SAN

"TİYATROYA SALDIRI"
KONULU AÇIK OTURUM DÜZENLEDİK.

Kadıköy Şehir Tiyatrosu ile ortaklaşa düzenlediğimiz "Tiyatroya Saldırı" konulu açık oturum 11 Mart 1978 tarihinde yapıldı.

Genel Başkan S. Güney AKARSU'nun yönettiği açık oturuma; TVS'den Bilgesu Erenus, Derneğimizden Hayatı ASILVAZICI, İst. Barasundan Turgut KAZAN, Kadıköy Şehir Tiyatrosundan Burçin ORALOĞLU katıldılar.

Konuşmacılar; Ülkemizde çeşitli tiyatroların, oyunların ve oyuncuların baslarına gelen ilginç baskıları örnekleyerek, villardan beri egemen güçlerce tiyatro üzerinde sürdürülen baskıları anlattılar.

ŞEHİR TİYATROLARI'NA
YAPILAN BASKILARI KINADIK.

Mart ayı içerisinde Şehir Tiyatroları çalışanları üzerinde oynanan oyunları ve Kadıköy Halk Eğitim Merkezi müdürü Akın AKTÜN tarafından Kadıköy Şehir Tiyatrosunda oynanan "Sapak" adlı oyuna karşı yönetilen yasa dışı saldırıyı bir basın bildirişi ile kınadık.

D U Y U R U

Sayın Üye,
Çalışmalarımızın yoğunlaştığı bu günlerde belirli bir gelire gereksinim duyulmaktadır. Bu nedenle Üye Ödenti ve başlıklarınızın kollektif olarak elimize geçmesi için posta çeki hesabı açtırmış bulunuyoruz.

Bundan böyle Ödenti ve başlıklarınız :

İBRAHİM PARAKAS
Sanatçılar Birliği Genel
Sekreteri.

108766 nolu posta çeki hesabınıza yatırmanızı duyuruyoruz.

SANATÇILAR BİRLİĞİ BÜLTENİ / SAY:19

SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... S
ANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SA
NAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SANAT HABERLERİ... SAN

**KÜLTÜR BAKANLIĞI
"KÜLTÜR YÜKSEK KURULU"
OLUŞTURULDU**

Kültür Bakanlığı tarafından, Bakanlıkla, Kültür ve Sanat çevreleri arasında ilişkileri düzenleyecek, çözümler bekleyen önemli sorunlar üzerinde görüş hazırlayacak, gelecekte yöneltilecek planlama ve örgütlenmelere yardımcı olacak, "Kültür Yüksek Kurulu" oluşturulmuştur.

Bu kurulu oluşturan üyeler; Prof. Bozkurt Güvenç, Dr. Cahit Kuban, Aziz Nesin, Prof. Sedat Veyis Örnek, Nejat Özen, Halidun Taner, İlhan Usmanbaş, Yılmaz Dağdeviren'dir.

**"TİVATRO SANATÇILARI BİRLİĞİ"
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR**

Mart ayında gerçekleştirilen Tivatro sanatçıları toplantısında "Tivatro Sanatçıları Birliği Derneği" kuruldu. Kurucuların Genel Başkanı Genel Başkanlık, Ali Tavasur Genel Sekreterlik, Canhan Sabancı sekreterlik, Mehmet Özlühan Başkanlık, Feriye Özzer, Nilay Aziz ve Dincer Öner'de "Tivatro Birliği" üyeleri olarak görevlendirildi.

**DİSK'in
1. "AYIS AFİŞ YARIŞMASI"
SONUÇLANDI**

DİSK'in düzenlediği 1. "Ayis Afiş Yarışması" 8 Nisan günü sonuçlanmıştır. Birinciliği Sekip Davar'ın yapıtı kazanmıştır. Yarışma sonunda ikinciliği Emre Senan üçüncülüğü ise Ay-

Erkmen almışlardır.

Semih Balcıoğlu başkanlığında Yaşar Kemal, Tahsin Saraç, Kemal Nebioğlu, Mustafa Aslıer, Bülent Erkmen ve Yücel Yaman'dan oluşan seçici kurul 134 afiş arasından 16'sına da mansiyon vermiştir. Seçme sonunda, Gürbüz Doğan en iyi afişçi, Orhan Taylan, Emre Senan, Yazın İsfüven, Ayşe Çetkin, Vedat Bodur, Gülşah Karamustafa, Hüseyin Özdemir, Ali İhsan Akülke, Erdal Ekşi, Halis Başarır, Sadık Karamustafa, Ayşe Yıldırım, Mehmet Sönmez ve Mutlu Aydınolu mansiyon almışlardır.

ANILARINA SAYGILAR

1978 Bahar aylarıyla birlikte sanat alanında dört değerli sanatçımızı toprağa verdik.

Aziz Rasmacı
Ceyhan Atuf Kansu
Ali Cengiz Celenk
Altan Küçükalyağın

Toplumumuza kazandırdıkları deneyleri yapıtları ve emelleriyle birlikte onları unutmamak için anılarına saygılar.

SANATÇILAR BİRLİĞİ

KISA KISA

Üyelerimizden Bekir Yıldız'ın "Acılar Çocuklar" adlı çocuk kitabı yayınlandı.

Mahmut Makal'ın "Bizim Köyü" Fransa'da üçüncü kez basıldı.

BİR BUKET GÜL

AGUSTİNO N E T O

Senin için bu büyük buket
Güller, kırmızı ve beyaz
ve sarı
ve mavi,
Doğum günü hediyesi sana.

Sevecenliği ve tazeliği
Toprağın, tohum hasretiyle yanan
ve bütün sergin, hızlı ritimleri
Yaşamın,
Bu hediyein içinde.

Bostluğun sevinci bulundu
Ölümün soğuk suratları arasında
ve uyusuk büyüseni aşkın
Dilivorum sana
senin gününde.

Senin günün aynı zamanda benim

İçinde karışmış her şeyiyle
İstekler ve sevinçler
Üzüntü ve kızgınlık
Güven ve sadakat
Ve bütün ısıkları ve gülgeleri
İki yüzlülüğün, sasılacak bir
vasantı

Kaleydoskoptaki
Ve bütün umutların da...

Buketinde gün hatıralarının
Seveni sararı senin için,
Gümüş hilal ay
Yaşlılık için verilmiş bir söz
Unutuldu.

Bahar sevinci bütün günlerinde
Senin her saatin, her anın
Ve her gülüsünde
Ve bütün değişimlerinde
maddenin

seni tanımaktayız
Çiğ ısısının yakıçılığında
çayların soğukluğunda
aslanların yumuşak zerafetinde
güvercinin uysallığında
nehirlerin karanlığında

Rüzgarların siddetinde
Ve hoş döneğinde
İnsanların...

Onların sevgi ve nefretleri
Yobazların sarı yalıçık
gülünsemeleri
Taka bosa doyanların can sıkıntısı
Acların çıplıkları
Hepsi bu buketin içinde dokunmuştur
Senin doğum günün için.

Güllerin, baharın keskin kokusu
kara kovulmavacak şekilde
yavılıyor

Bir tehditle dolu
Basarsızlık ve üzüntü
ve hatta ölüm belki de
Ama sonra avni zamanda
dehşetme gücü
Siddetin kötü kokusu
Ve baharın keskin kokusu
Grundur.

Opusla doludur, senin günlerin.

Güç ve sadakat
Bu gül buketinin içinde
Senin doğum günün için

Sirdi bulunduğun yer
Onlar için kazanılmıştır
İnsanlarla makineleri işleyen
Ve bostan hızlı uçakları yapan
Orası kardeşliğin
dostluğun yeridir.
Ve orası onlara aittir
Avni zamanda bizim
hatta nehirler bile
Yataklarını yarabilir
Ve dağlar parçalanabilir
Rüzgarın sarsıntısından
Bu ver, bizim için kazanıldı
Bu da bir parçası
Senin, bir buket güllerinin
Hepsi değişik renkte
Kırmızı, sarı beyaz ve mavi
Ve hepsi bir araya gelmiş
Hepsi birden yaşam anlamında..

Yılmaz Elmas

MEYRO

HİKAYELER

YAZARIN ÇIKMIŞ KİTAPLARI

- Uluslararası Çocuk Sergisi (Oyun)
- En Güzel Öğrenci Fıkraları
- Meyro (Hikayeler)

ELMAS YAYINLARI

P.K. 33 AKASABAY - İSTANBUL

«TKP» ÜZERİNE

ZEKİ ERGİNBAY

KURTULUŞ
SOSYALİST DERGİ
YAYINLARI

ÇIKTI!
İsteme adresi:
Posta kutusu: 308
KIZILAY-ANKARA

AŞAMA
YAYINLARI

STALİN,
Strateji ve taktikler
üzerine (yeni baskıya
hazırlanıyor)

CASTRO,
Çekoslovakya sorunları
(yeni baskıya hazırlanıyor)

SORUN,
Lenin'in Parti Örgütleri
üzerine (yeni baskıya
hazırlanıyor)

HO Şİ MİMO,
Seçme Yazılar,
15. TL.

VICTOR TEREN,
Militara Norkay,
10. TL.

MAO TSE-TUNG,
Soy ve Dol Sorunları,
7,5 TL.

Tok siparişlerde
pul gönderilmesi
rica olunur.

Toplu isteklerde
%25 indirim yapılır.

AŞAMA YAYINLARI
Posta Kutusu: 161
Beşiktaş - İSTANBUL

GEÇMİŞİN
DEĞERLENDİRİLMESİ VE
ÖNCÜ SAVAŞI

YAZISMA
ADRESİ

Posta Kutusu: 308 Kızılay ANK.

ÇIKTI!

KURTULUŞ

SOSYALİST DERGİ

YAYINLARI

TAYKO ÇOCUK YAYINLARI

Semet Behrengi

pancarci çocuk

(HİKAYELER)

BEN ÇOCUK MUYUM?

Nusret Ertürk, Ahmet Uysal, Yılmaz Elmas, Türkan Gedik, Safiye Arpacı, M. Karahasan, Şükrü Özdemir, Nazım Gören, Hasan Mercan, Cemile Özen, Fatma Can, Enver Öksüz, Masataka Oseada, Mihael Zoşçenko, Tolstoy, F. Iskender, Boris Zakhoder'den hayvanları ve toplumsal olayları konu alan seçme çocuk hikâyeleri'

ÇIKACAK KİTAPLAR :

- HAYALCI SAİD
P.Schunter / F. Söhl
- EL ELDEN OSTINDOR
Dünyadan seçme çocuk hikâyeleri
- İZGORLÖK BAYRAĞI
Brigitte Wengoborski
- SABAH OLSUN
Seçme hikâyeler..

TAYKO ÇOCUK YAYINLARI

Piyer Loti Cad. No: 25/2
Çemberlitas - İstanbul
P.K. 755 Sirkeci - İstanbul

İstanbul'da yayınlanmaktadır.

İstanbul'da yayınlanmaktadır.

YILMAZ İLMAZ
GÜNEY İÜNEY

melih ergin melih ergin

DOĞRULTU YAYINLARI
P.K. 47 AKSARAY - İSTANBUL

**MİLİTANA
NOTLAR**

victor serge

Fiyatı: 10 TL.

STALİN

1929
KAPİTALİZMİN
SONU BAKIMINDA
VE
SÖYLEMLERİ

Fiyatı: 12,5 TL.

LENİN

DEVİRİMCİ
PROLETARYANIN
1 MAYIS KYLEMİ

Fiyatı: 10 TL.

ÇAGRI YAYINEVI.

Posta Kutusu:161

Bayazıt-İSTANBUL

ANTI
EMPERYALIST,
ANTI FAŞİST,
ANTI ŞOVENİST
İLKELER
ÇEVRESİNDE
BİRLEŞELİM...

**SANATÇILAR BİRLİĞİ
BÜLTENİ**

SANATÇILAR BİRLİĞİ
DERNEĞİ AYLIK YAYIN
ORGANI.

Sahibi : Sanatçılar Birliği Derneği adına,
S. GÜRAY AKARSU

S.Medürü: CAN SAYINER Teknik Sorumlu İ.KARAKAŞ
Adres: İlk Belediye Cad. No:7/1 Tünel/İST
Yazışma adresi: PK: 20 FİNDIKLI / İST
Sayı:1 /Nisan 1978 - Baskı tarihi: 27.5.1978